

From Perfection to Diversity

Leviticus 21

16 And the LORD spoke unto Moses, saying, 17 Speak unto Aaron, saying, Whoever he be of your seed in their generations that has any blemish, let him not approach to offer the bread of his God.

18 For whatever man he be that has a blemish, he shall not approach: a blind man, or a lame, or he that hath a flat nose, or anything superfluous, 19 Or a man that is brokenfooted, or brokenhanded, 20 Or crookedbacked, or a dwarf, or that has a blemish in his eye, or be scurvy, or scabbed, or has his stones broken.

21 No man that has a blemish of the seed of Aaron the priest shall come nigh to offer the offerings of the LORD made by fire: he has a blemish; he shall not come nigh to offer the bread of his God. 22 He shall eat the bread of his God, both of the most holy, and of the holy. 23 Only he shall not go in unto the curtain (*parokhet*), nor come nigh unto the altar, because he has a blemish; so that he profane not my sanctuaries: for I the LORD do sanctify them. 24 And Moses told it unto Aaron, and to his sons, and unto all the children of Israel.

Talmud Bavli, Horiyot 13a

MISHNAH. The man precedes the woman when it comes to whom to rescue or to whom to return a lost item. And the woman precedes the man when it comes to whom to provide with a garment or whom to release from captivity. When they are both subject to degradation, release of the man precedes the release of the woman...

MISHNAH. A priest precedes a Levite. A Levite precedes an Israelite. An Israelite a mamzer. A mamzer a Gibeonite; a Gibeonite a convert, and a convert precedes an emancipated slave.

When is this true? when they are all equal. But if there were a mamzer Torah scholar and a High Priest who is an ignoramus, a mamzer Torah scholar precedes a High Priest ignoramus.

GEMARA. "Only when they are all equal." From where are these matters derived? Rav Aha, son of Rabbi Hanina, said: as the verse states: "She is more precious than rubies [*mipenanim*]" (Proverbs 3:15). The Torah is more precious than the High Priest who enters the innermost sanctum [*lifnai velifnim*].

1. ויקרא פרק כא

(ט"ז) וידבר ה' אל-מוֹשֶׁה לֵאמֹר: (יז) דַּבֵּר אֶל-אֶהֱרֹן לֵאמֹר לְאִישׁ מִזֶּרְעֶךָ לְדֹרֹתָם אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרָב לְהִקְרִיב לְעֹזֵם אֶ-לֹהֵיוֹ:
(י"ח) כִּי כָל-אִישׁ אֲשֶׁר-בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרָב אִישׁ עֹזֵר אוֹ פֶסֶזוּ אוֹ זֹרֵם אוֹ שָׂרְוִיעַ: (י"ט) אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר-יִהְיֶה בּוֹ שֵׁבֶר רִגְלָו אוֹ שֵׁבֶר יָד: (כ) אוֹ-גִבָּן אוֹ-דָק אוֹ תַבְלַל בְּעֵינָיו אוֹ גָּרֵב אוֹ יִלְפַת אוֹ מְרוּזֵן אֲשֶׁר:
(כא) כָּל-אִישׁ אֲשֶׁר-בּוֹ מוֹם מִזֶּרַע אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן לֹא יֵצֵא לְהִקְרִיב אֶת-אֲשֵׁי ה' מוֹם בּוֹ אֶת לְעֹזֵם אֶ-לֹהֵיוֹ לֹא יֵצֵא לְהִקְרִיב: (כב) לְעֹזֵם אֶ-לֹהֵיוֹ מִקִּדְשֵׁי הַקִּדְשִׁים וּמִן-הַקִּדְשִׁים יֹאכַל: (כג) אֶף אֶל-הַפְּרֻכָּת לֹא יָבֵא וְאֶל-הַמִּזְבֵּחַ לֹא יֵצֵא כִּי-מוֹם בּוֹ וְלֹא יִזְוַל אֶת-מִקְדְּשֵׁי כִּי אֲנִי ה' מְקַדְּשָׁם: (כד) וַיְדַבֵּר מוֹשֶׁה אֶל-אֶהֱרֹן וְאֶל-בְּנָיִו וְאֶל-כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

2. בבלי, הוריות דף יג עמוד א

מתני'. האיש קודם לאשה - להחיות ולהשב אבדה, והאשה קודמת לאיש - לכסות ולהוציא מבית השבי. בזמן ששניהם עומדים בקלקלה - האיש קודם לאשה...

מתני'. כהן קודם ללווי, לוי לישראל, ישראל לממזר, וממזר לנתין, ונתין לגר, וגר לעבד משוחרר. אימתי? בזמן שכולם שוים, אבל אם היה ממזר תלמיד חכם וכהן גדול עם הארץ - ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ.

גמ'.... אימתי? בזמן שכולן שוין כו'. מה"מ? א"ר אחא ברבי חנינא, דאמר קרא: יקרה היא מפנינים, מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים.

Bavli, Avoda Zara 3a

But isn't it taught in a *baraita* that Rabbi Meir would say: From where is it derived that even a gentile who engages in Torah is like a High Priest? The verse states: "[You shall therefore keep My statutes and My ordinances,] which if a person will do, he shall live by them" (Leviticus 18:5). It is not stated: Priests, Levites, and Israelites, but rather "person." From here you learn that even a gentile who engages in Torah is like a High Priest.

Tosafot, Avoda Zara 3a, s.v. Harei

"He is like a High Priest" – the comparison to a High Priest specifically is because of the verse "It is more dear than pearls," which is interpreted (Horiyot 13a) to mean "more dear than the High Priest who goes into the Holy of Holies," in the Gemara's discussion of the rule that a mamzer Torah scholar precedes a Kohen Gadol ignoramus. But here, regarding a non-Jew who is involved in Torah, the Gemara says that he is only "like," i.e., equal to, a Kohen Gadol.

Iggrot Moshe, Hoshen Mishpat, 2:75

A doctor has to go to (i.e., provide medical treatment) to whichever patient he is called to attend to first and to whomever is closer to his house, and only when these are exactly equal would we follow the order of precedence delineated in the Mishna Horiyot (13a). And if the doctor does not know, there should be a lottery. So it seems in my humble opinion.

Bavli, Megilah 23a

All are qualified to be among the seven [who read], even a minor and a woman, only the Sages said that a woman should not read in the Torah out of respect for the congregation.

3. בבלי, עבודה זרה דף ג עמוד א

התניא, היה רבי מאיר אומר: מנין שאפילו גוי ועוסק בתורה שהוא ככהן גדול? תלמוד לומר: אשר יעשה אותם האדם וחי בהם, כהנים לויים וישראלים לא נאמר אלא האדם, הא למדת, שאפילו גוי ועוסק בתורה - הרי הוא ככהן גדול!

4. תוספות, עבודה זרה, ג ע"א, ד"ה הרי

הרי הוא ככהן גדול - להכי נקט כהן גדול משום דכתיב יקרה היא מפנינים ודרשינן (הוריות דף יג.) מכהן גדול הנכנס לפני ולפנים גבי ממזר ת"ח קודם לכהן גדול עם הארץ אבל עובד כוכבים העוסק בתורה הוא ככהן גדול.

5. שו"ת אגרות משה חושן משפט ב:עה

וצריך הרופא לילך למי שנקרא תחלה ולמי שקרוב לביתו יותר וכשווין בזה צריך להקדים לפי סדר מתני' דהוריות (י"ג ע"א) ואם לא ידוע זה להרופא יהי' גורל, כן נראה לע"ד.

6. בבלי, מגילה דף כג עמוד א

נו רבנן: הכל עולין למנין שבעה, ואפילו קטן ואפילו אשה. אבל אמרו חכמים: אשה לא תקרא בתורה, מפני כבוד צבור

7. דברים פרק לא

(י) וַיֵּצֵא מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקִּיץ שְׂבַע שָׁנִים בְּמַעַר שְׁנַת הַשְּׂמִטָּה בְּזֶנֶג הַסְּכּוֹת: (יא) בָּבֹא כָּל־יִשְׂרָאֵל לִרְאוֹת אֶת־פְּנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר תִּקְרָא אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת לְפָנֶיךָ כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנֵיהֶם: (יב) הִקְהֵל אֶת־

הָעַם הָאֲנֻשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַטָּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ לְמוֹעֵן יִשְׁמְעוּ וְלְמוֹעֵן יִלְמְדוּ וַיֵּרְאוּ אֶת־ה' א- לַהֲיֹכֶם וְשִׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת־כְּלֵי־בְרִי הַתּוֹרָה הַזֹּאת: (3) וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלְמַדּוּ לִירְאָה אֶת־ה' א- לַהֲיֹכֶם כָּל־ הַיְבֵימִים אֲשֶׁר אַתֶּם זֹמִים עַל־הָאָדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שְׂמֹנֶה לָרִשְׁתָּהּ:

דברים פרק ד: ט'-י'

רַק הַשְּׁמֹר לָךְ וְשִׁמְרֵה נִפְשֶׁךָ מְאֹד פֶּן־תִּשְׁכַּחוּ אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ וּפֶן־יִסּוּרוּ מִלְּבַבְךָ כָּל יְמֵי זְיִיךָ וְהוֹדַעְתָּם לְבִנְיָךָ וּלְבִנֵי בְנֵיךָ: יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לְפָנָי ה' א- לַהֲיֹכָה בְּזֶרֶב בְּאֶמְרֵי ה' אֱלֹהֵי הַקְּהָל־לִי אֶת־הָעָם וְאֶשְׁמַעֵם אֶת־דְּבָרֵי אֲשֶׁר יִלְמְדוּן לִירְאָה אֹתִי כָּל־הַיְמִים אֲשֶׁר הֵם זֹמִים עַל־הָאָדָמָה וְאֶת־בְּנֵיהֶם יִלְמְדוּן:

דברים פרק ה: י"ח-י"ט

אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר ה' אֱלֹהֵי־כָּל־קְהָלְכֶם בְּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הַעֲנַן וְהָעֲרָפֶל קוֹל גָּדוֹל וְלֹא יָסַף וַיְכַתְּבֵם עַל־ שְׁנֵי לְוָזוֹת אֲבָנִים וַיִּתֶּנֶם אֵלָי:

דברים פרק ט: י'

וַיִּתֵּן ה' אֱלֹהֵי אֶת־שְׁנֵי לְוָזוֹת הָאֲבָנִים כְּתָבִים בְּאֶזְבֵּעַ אֱלֹהִים וְעַלֵּיהֶם כָּכַל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' עִמָּכֶם בְּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ בְּיוֹם הַקְּהָל:

8. רמב"ם הלכות תלמוד תורה

[1:8] Every Jewish man is obligated to study Torah, whether he is poor or rich, whether his body is healthy and whole or afflicted by difficulties, whether he is young or an old man whose strength has diminished.

Even if he is a poor man who derives his livelihood from charity and begs from door to door, even if he is a husband and [a father of] children, he must establish a fixed time for Torah study during the day and at night, as [Joshua 1:8] commands: "You shall think about it day and night."

[3:1-2] Three crowns were conferred upon Israel: the crown of Torah, the crown of priesthood, and the crown of royalty. Aaron merited the crown of priesthood, as [Numbers 25:13] states: "And it will be an eternal covenant of priesthood for him and his descendants after him." David merited the crown of royalty, as [Psalms 89:37] states: "His seed will continue forever, and his throne will be as the sun before Me."

The crown of Torah is set aside, waiting, and ready for each Jew, as [implied by Deuteronomy 33:4]: "The Torah which Moses commanded us is the inheritance of the congregation of Jacob." Whoever desires may come and take it.

Lest you say that the other crowns surpass the crown of Torah,

[א'ח'] כל איש מישראל חייב בתלמוד תורה בין עני בין עשיר בין שלם בגופו בין בעל יסורין בין בחור בין שהיה זקן גדול שתשש כחו אפילו היה עני המתפרנס מן הצדקה ומחזר על הפתחים ואפילו בעל אשה ובנים חייב לקבוע לו זמן לתלמוד תורה ביום ובלילה שנאמר והגית בו יומם ולילה.

[ג'א'-ב'] בשלשה כתרים נכתרו ישראל, כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות, כתר כהונה זכה בו אהרן שנאמר והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם, כתר מלכות זכה בו דוד שנאמר זרעו לעולם יהיה וכסאו כשמש נגדי

כתר תורה הרי מונח ועומד ומוכן לכל ישראל, שנאמר תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב, כל מי שירצה יבא ויטול

שמא תאמר שאותם הכתרים גדולים

[Proverbs 8:15-16] states: "By me, kings reign, princes decree justice, and nobles rule." Thus, you have learned that the crown of Torah is greater than the other two.

Our Sages declared that even a Torah Sage who is a mamzer deserves precedence over a high priest who is unlearned, as [implied by Proverbs 3:15]: "It is more precious than pearls." [That verse can be interpreted:] more precious than the High Priest who enters the innermost chambers.

מכתר תורה הרי הוא אומר בי מלכים ימלוכו ורוזנים יחוקקו צדק בי שרים ישורו, הא למדת שכתר תורה גדול משניהם.

אמרו חכמים ממזר ת"ח קודם לכהן גדול עם הארץ שנאמר יקרה היא מפנינים, מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים.

9. תלמוד בבלי מסכת גיטין דף נט עמוד א

מתני'. אלו דברים אמרו מפני דרכי שלום: כהן קורא ראשון ואחריו לוי ואחריו ישראל, מפני דרכי שלום... ר' חייא בר אבא אמר מהכא וקדשתו לכל דבר שבקדושה תנא דבי רבי ישמעאל וקדשתו לכל דבר שבקדושה לפתוח ראשון ולברך ראשון וליטול מנה יפה ראשון א"ל אביי לרב יוסף מפני דרכי שלום דאורייתא היא

10. בבלי מגילה כח, א

והא אמר רבי יוחנן כל תלמיד חכם שמברך לפניו אפילו כהן גדול עם הארץ אותו תלמיד חכם חייב מיתה שנאמר כל משנאי אהבו מות אל תקרי משנאי אלא משנאי

Shulkhan Arukh, OH 135:3

The widely accepted practice is that even a Kohen ignoramus precedes a Torah scholar who is an Israelite when it comes to receiving an aliyah to read the Torah.

11. שו"ע או"ח קלה:ג'

המנהג הפשוט שאפילו כהן עם הארץ קודם לקרות לפני חכם גדול ישראל

12. שו"ת הרמב"ם סימן קלה

שאלה. מה ביאור אומרם מפני מה תלמידי חכמים אינן מצויין לצאת תורה מבניהם אמר רב יהודה אמ' רב שאין מברכין בתורה תחלה התשובה... והנראה לנו בבאור זה הוא... שהדבר שהתנגדו לו, שיהיה איש תלמיד חכמים נמצא ושיעלה במעמדו כהן עם הארץ או מי שפחות ממנו בחכמה ויקרא תחילה. ומפני שמיעטו בכבוד התורה ולא היו קוראין תחלה בתורה, אלא קוראין אחר פחות מהם, נענשו רובם, שאין תורה יוצאת מבניהם, לפי שמה שאמרנו כהן קורא ראשון וכו' כל זה אינו אלא בשוין

Sanhedrin 91b

Rav Yehudah said in Rav's name: Whoever withholds a halakha from his disciple is as though he had robbed him of his ancestral heritage, as it is written, "Moses

13. בבלי, סנהדרין דף צא עמוד ב

אמר רב יהודה אמר רב: כל המונע הלכה מפי תלמיד - כאילו גוזלו מנחלת אבותיו, שנאמר תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב, מורשה היא לכל ישראל מששת ימי

commanded us a law, even the inheritance of the congregation of Jacob”: it is an inheritance destined for all Israel from the six days of Creation.

R. Hanah b. Bizna said in the name of R. Simeon the Pious: Whoever withholds a halakha from a disciple, even the embryo in its mother's womb curses him...

Maharsha, Sanhedrin 91b

The intent is that he chooses to not work with the student like Rav Preida, who would review a text with a particular student 400 times until the student was actually able to repeat it back. This is the meaning that he withholds it “from the mouth of his student,” that he does not teach it to him until it is fluent in the student’s mouth, because the rabbi (teacher) says that the student is unworthy or unfit, and it is impossible for him to teach him – behold such a person robs this student from the inheritance of his parents, for the Torah is the heritage of the entire Jewish people from the Six Days of Creation, that is, based on their very nature and way they were created, every single Jewish is prepared to learn Torah.

Bavli, Megilah 24b

MISHNAH. A priest whose hands are deformed should not lift up his hands [to say the priestly blessing]. R. Yehudah says: Also one whose

Hands are discolored should not lift up his hands, because [this makes] the congregation look at him.

GEMARA. Tanna stated: The deformities which were laid down [as disqualifying] are on the face, the hands and the feet.

R. Assi said: A priest from Haifa or Beth Shean should not lift up his hands. It has been taught to the same effect: ‘We do not allow to pass before the ark either men from Beth Shean or from Haifa or from Tiv'onim, because they pronounce alif as ‘ayin and ‘ayin as alif’.

Said R. Hiyya to R. Simeon b. Rabbi: If you were a Levite, you would not be qualified to chant, because your voice is thick. He went and told his father who said to him: Go and say to him, When you come to the verse, And I will wait [ve-hikethi] for the Lord, will you not be a reviler and blasphemer?

R. Huna said: A man whose eyes run should not lift up his hands. But was there not one in the neighborhood of R. Huna who used to spread forth his hands? — The townspeople had become

בראשית.

אמר רב חנא בר ביזנא אמר רבי שמעון חסידא: כל המונע הלכה מפי תלמיד, אפילו עוברין שבמעיי אמו מקללין אותו...

14. מהרש"א, סנהדרין דף צא עמוד ב

כל המונע הלכה מפי תלמיד כאלו גוזלו כו'. ר"ל שאינו לומד עם התלמיד כר' פרידא שהיה למד עם תלמידו ד' מאות פעמים עד שהיתה שגורה לו בפה וז"ש המונע הלכה מפי תלמידו ללמוד עמו עד שתהא שגורה לו בפה לפי שאומר הרב שאין התלמיד הגון וראוי לכך וא"א לו ללמדו הרי גוזלו מנחלת אבותיו שהתורה היא מורשה לכל ישראל מששת ימי בראשית ר"ל לפי בריאותם וטבעם מששת ימי בראשית מוכנים כל ישראל ללמוד תורה:

15. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף כד עמוד ב

משנה. כהן שיש בידו מומין לא ישא את כפיו. רבי יהודה אומר: אף מי שהיו ידיו צבועות סטיס לא ישא את כפיו מפני שהעם מסתכלין בו.

גמרא. תנא: מומין שאמרו - בפניו, ידיו ורגליו...

אמר רב אסי: חיפני ובישני לא ישא את כפיו. תניא נמי הכי: אין מורידין לפני התיבה לא אנשי בית שאן, ולא אנשי בית חיפה, ולא אנשי טבעונין, מפני שקורין לאלפין עיינין ולעיינין אלפין.

אמר ליה רבי חייא לרבי שמעון בר רבי: אלמלי אתה לוי פסול אתה מן הדוכן. משום דעבי קלך. אתא אמר ליה לאבוה. אמר ליה: זיל אימא ליה: כשאתה מגיע אצל וחכיתי לה, לא נמצאת מחרף ומגדף?

אמר רב הונא: זבלגן לא ישא את כפיו. - והא

accustomed to him. It has been taught to the same effect: 'A man whose eyes run should not lift up his hands, but if the townspeople are accustomed to him, he is permitted'.

R. Yohanan said: A man blind in one eye should not lift up his hands. But was not there one in the neighborhood of R. Yohanan who used to lift up his hands? — The townspeople were accustomed to him. It has been taught to the same effect: 'A man blind in one eye should not lift up his hands, but if the townspeople are accustomed to him, he is permitted'.

"R. Yehudah says: a man whose hands are discolored should not lift up his hands" - A Tanna stated: If most of the men of the town follow the same occupation it is permitted.

Bavli, Taanit, 26a

It is, however, generally agreed that an intoxicated [priest] may not lift up his hands. Where is this derived from? — R. Yehoshua b. Levi said in the name of Bar Kappara: Why does the section dealing with [the blessing by] the priest follow immediately after the portion of the Nazirite? In order to teach you that, just as the Nazir is forbidden to drink wine, so too is the priest about to recite the priestly benediction.

The father of R. Zera, and some say Oshaiah b. Zavda, challenged this: [If that is so], then just as the Nazir is forbidden to eat the shells [of grapes], so too should the priest about to recite the priestly benediction be forbidden [to eat] the shells of grapes?!

R. Yitzhak replied: Scripture says, "To minister unto Him and to bless in His name" - [from this is to be inferred] that just as the officiating priest may eat the shells [of grapes] so too may the priest about to recite the priestly benediction.

[27a] [If so, why not also argue]: Just as an officiating priest may not be blemished so too may a priest reciting the benediction not be blemished. — [Answer:] Because he is compared to a Nazir (where the focus is only on wine).

Why do you choose to make your analogies more lenient [for the priest]? Why not make your analogies more strict [for him]! — These analogies are but supports for a Rabbinical law and they must therefore incline towards the side of leniency.

ההוא דהוה בשיבבותיה דרב הונא, והוה פריס ידיה! - ההוא דש בעירו הוה. תניא נמי הכי: זבלגן לא ישא את כפיו, ואם היה דש בעירו - מותר.

אמר רבי יוחנן: סומא באחת מעיניו לא ישא את כפיו. והא ההוא דהוה בשיבבותיה דרבי יוחנן, דהוה פריס ידיה! - ההוא דש בעירו הוה. תניא נמי הכי: סומא באחת מעיניו לא ישא את כפיו, ואם היה דש בעירו - מותר. רבי יהודה אומר מי שהיו ידיו צבועות לא ישא את כפיו, תנא: אם רוב אנשי העיר מלאכתן בכך - מותר.

16. בבלי, תענית, דף כו עמוד ב

דכולי עלמא מיהת שכור אסור בנשיאת כפים, מנהני מילי? אמר רבי יהושע בן לוי משום בר קפרא: למה נסמכה פרשת כהן מברך לפרשת נזיר? לומר: מה נזיר אסור ביין - אף כהן מברך אסור ביין. מתקיף לה אבוה דרבי זירא, ואמרי לה אושעיא בר זבדא: אי מה נזיר אסור בחרצן! - אף כהן מברך אסור בחרצן? אמר רבי יצחק אמר קרא לשרתו ולברך בשמו מה משרת מותר בחרצן אף כהן מברך מותר בחרצן.

[דף כז עמוד א] אי מה משרת בעל מום לא. אף כהן מברך בעל מום לא! - הא איתקש לנזיר. - ומאי חזית דמקשת לקולא, אקיש לחומרא! - אסמכתא נינהו מדרבנן, ולקולא.